

Κεφάλαιο 7

I. Οι ανακατατάξεις στη
μεταμεσαιωνική ευρωπαϊκή κοινωνία

1. Οι ανακαλύψεις

A. Τα κίνητρα και οι προϋποθέσεις

I. Κίνητρα:

1. **Οικονομικά:** εμπόριο στην Ανατολή (αρχικά μέσω του δρόμου του μεταξιού, στη συνέχεια μέσω θαλάσσης)
2. **Πολιτικά:** φιλοδοξίες ηγεμόνων
3. **Θρησκευτικά:** διάδοση του χριστιανισμού
4. **Επιστημονικά:** ανάγκη για γνώση εμπορική οδική αρτηρία μεταξύ Κίνας και Ευρώπης, που αναπτύχθηκε για να στηρίξει εμπορικά ένα κινέζικο εξαγωγικό αγαθό, το μετάξι.

A. Τα κίνητρα και οι προϋποθέσεις

II. Προϋποθέσεις:

1. Ευκολότερα και ασφαλέστερα ταξίδια χάρη:
  - α/ Στην πυξίδα
  - β/ Στον αστρολάβο (= όργανο προσδιορισμού του γεωγραφικού πλάτους παρατηρώντας τα άστρα)
  - γ/ Στους πορτολάνους (= ναυτικοί χάρτες)
  - δ/ Στην караβέλα (= μεγάλο, γρήγορο και ασφαλές καράβι)

4. Αντίληψη ότι η γη είναι στρογγυλή

Πυξίδα

Πυξίδα

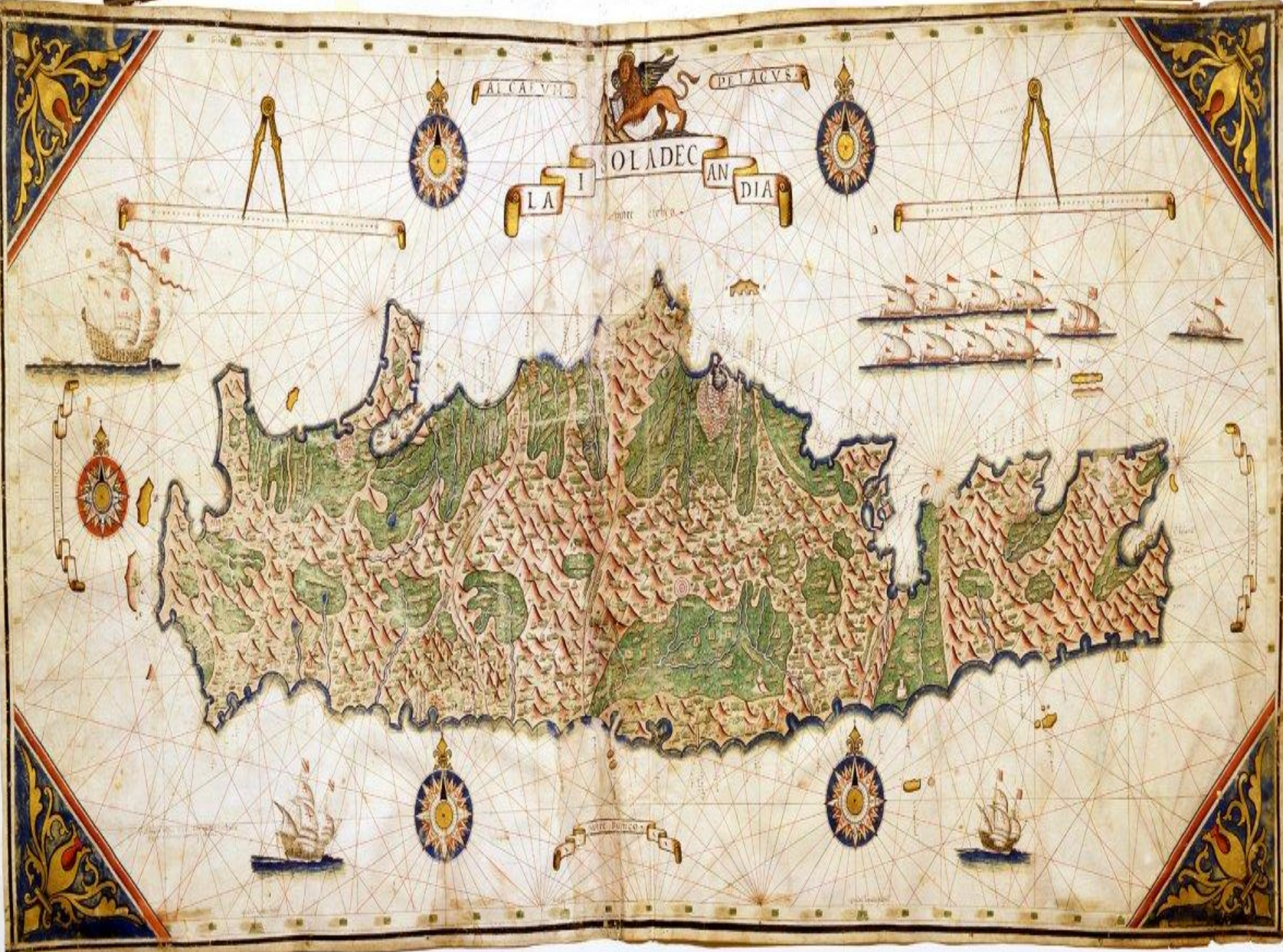
Αστρολάβος

AL CALVII

DE LAQVS

LA POLADEC AN DIA

Monte S. Petri

Καραβέλα

Τετράγωνη γη

Στρογγυλή γη

B. Τα εξερευνητικά ταξίδια

1. Ο Πορτογάλος Βάσκο Ντε Γκάμα φτάνει στο Κάλικουτ της Ινδίας (1498) (προσπάθεια Πορτογάλων να ανακαλύψουν δρόμο προς τις Ινδίες πλέοντας γύρω από την Αφρική)
2. Ο γενουάτης Χριστόφορος Κολόμβος (υποστηριζόμενος από την Ισπανία) ανακαλύπτει νησιά και ηπειρωτικές περιοχές της κεντρικής Αμερικής (νομίζοντας ότι έχει φτάσει στις Ινδίες)
3. Ο Πορτογάλος Φερδινάνδος Μαγγελάνος κάνει το γύρω της γης αποδεικνύοντας τη σφαιρικότητά της (1519-1522)

ΒΑΣΚΟ ΝΤΑ ΓΚΑΜΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΕΤΙΣ ΙΝΔΙΕΣ

ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

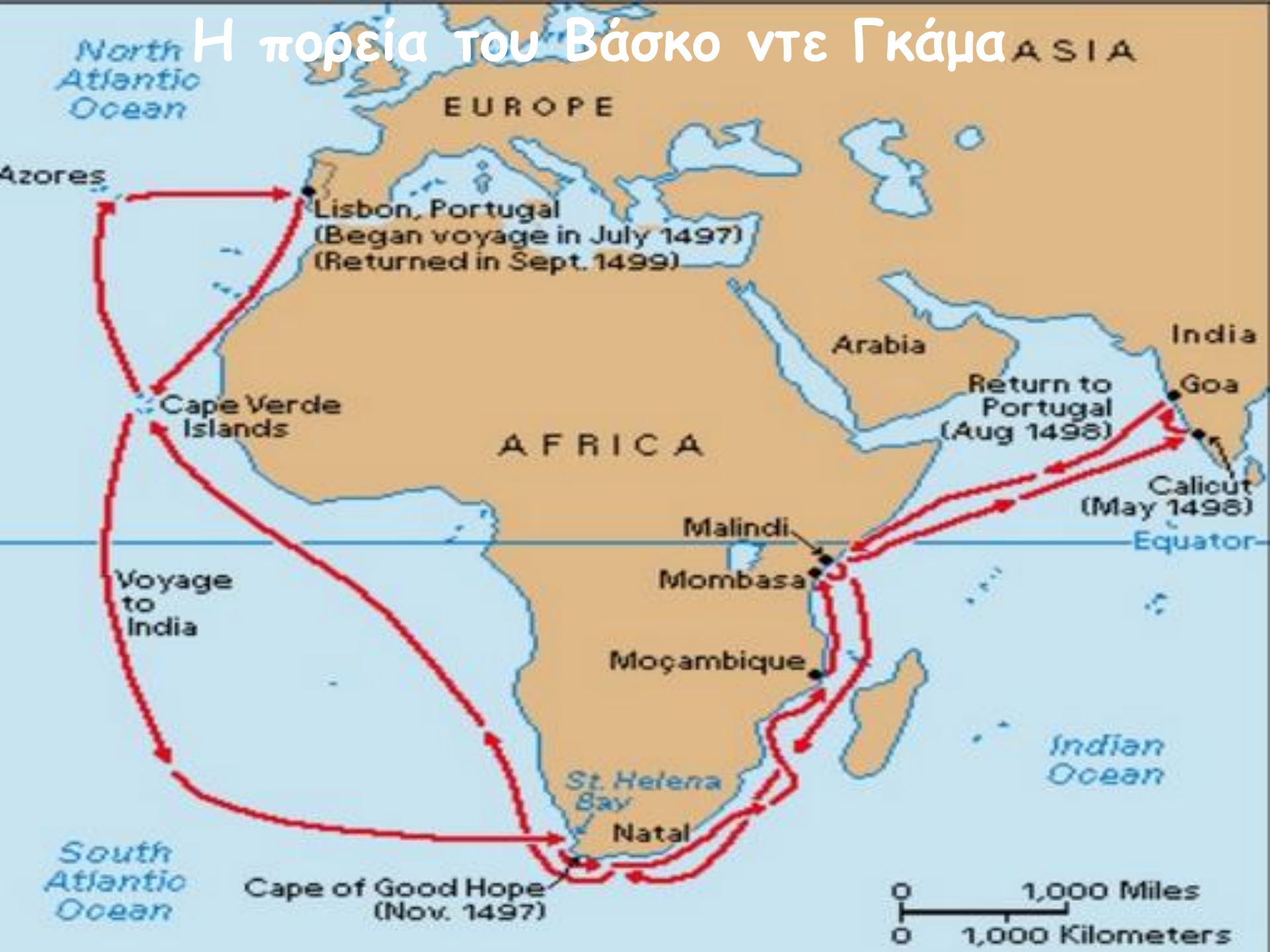
Lusaige de - Cest - Ins

Quand vous voyez... (transcription of the handwritten text in the manuscript)

ΣΤΟΝΑΣΤΗΣ

Η πορεία του Βάσκο ντε Γκάμα

Κολόμβος

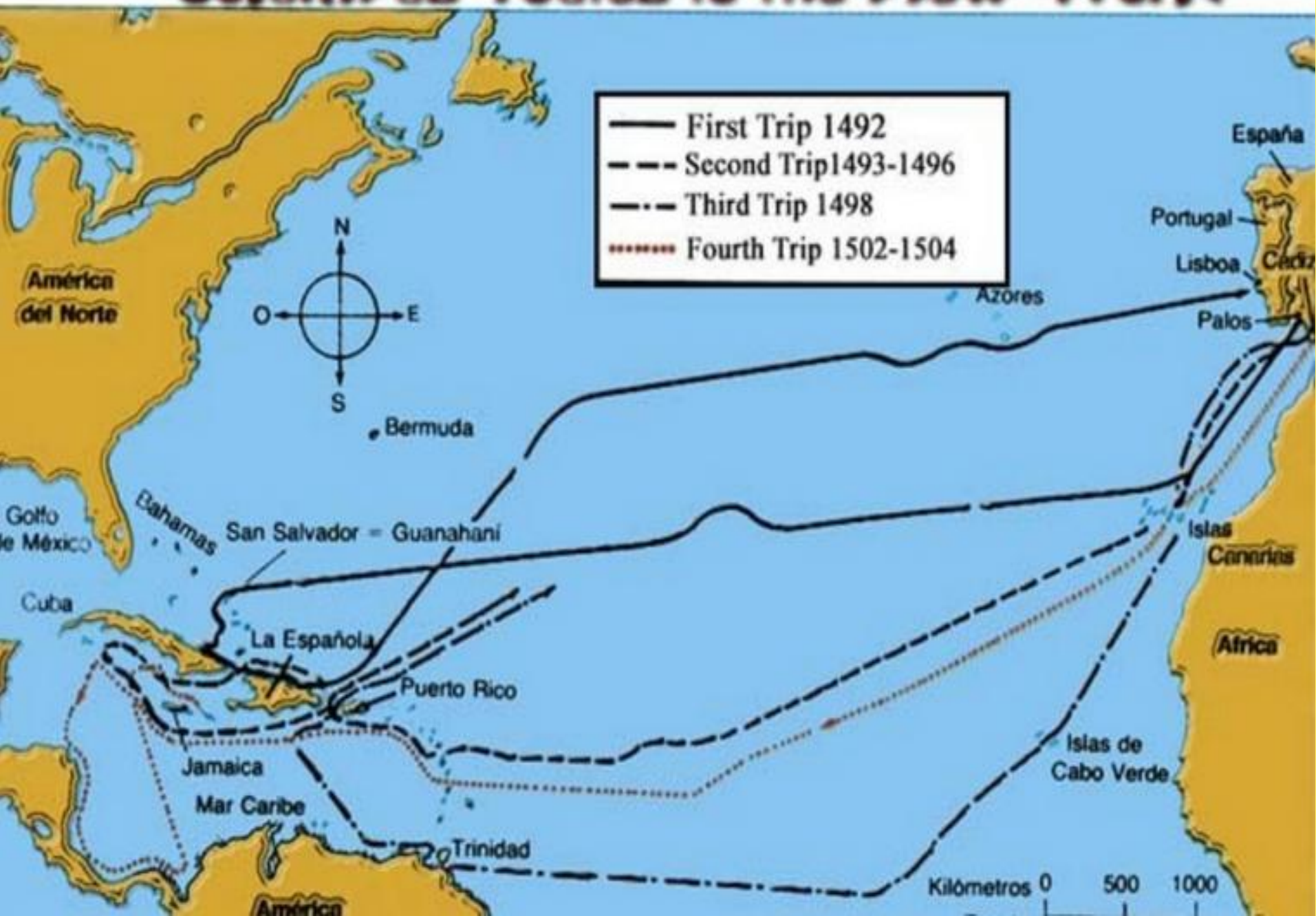

Βιβλίο σελ.110

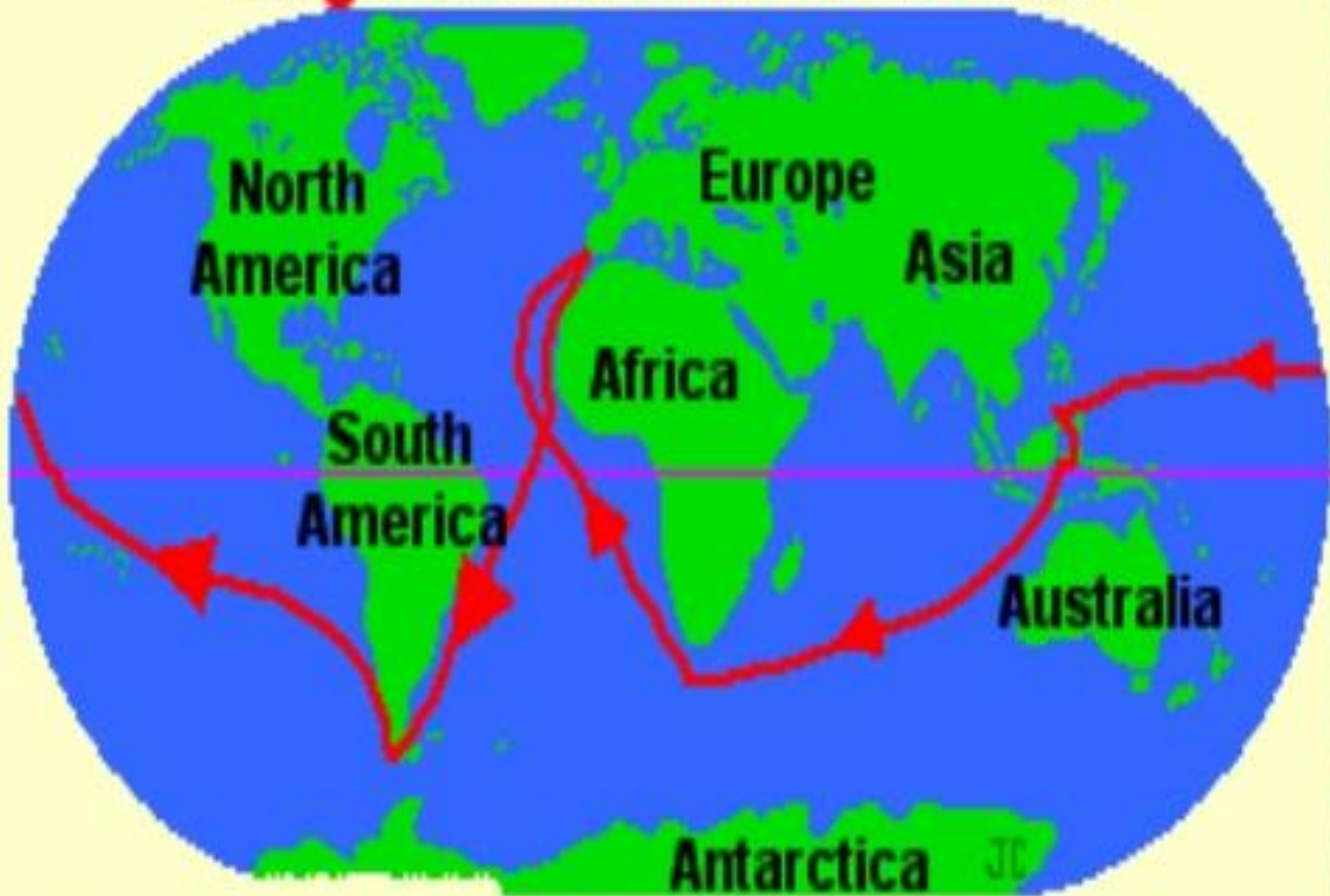
Columbus' routes to the New World

Μαγγελάνος

Magellan's Route: 1519-1522

Σφαιρική γη

Γ. Η γέννηση ενός Νέου Κόσμου

Κατάκτηση με τη βία εδαφών στην Αμερική από Ισπανούς και Πορτογάλους:

α/ Εξόντωση προκολομβιανών πολιτισμών κεντρικής και νότιας Αμερικής (Βιβλίο σελ. 111)

β/ Δημιουργία Πορτογαλικής και Ισπανικής αποικιακής αυτοκρατορίας (Συνθήκη της Τορντεζίλα (1494): μοίρασμα νέων χωρών σε Ισπανία και Πορτογαλία)

γ/ Διεκδικούν εδάφη στις νέες χώρες (από τα τέλη του 16^{ου} αιώνα):

i. Αγγλία

ii. Γαλλία

iii. Ολλανδία

} → ανταγωνισμός και συγκρούσεις

ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΤΟΡΝΤΕΖΙΛΑΣ (1494)

- ΙΣΠΑΝΙΑ
- Ισπανικές αποικίες
- ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
- Πορτογαλικές αποικίες
- Οι μεγάλοι θαλάσσιοι εμπορικοί δρόμοι

Συνθήκη Τορντεζίλας

Οι Πορτογάλοι στις Νέες Χώρες

Οι Ισπανοί στις Νέες Χώρες

Οι Ισπανοί στις Νέες Χώρες

Οι Ισπανοί στις Νέες Χώρες

Οι Ισπανοί στις Νέες Χώρες

Δ. Η Ευρώπη και ο Νέος Κόσμος

Ι. Αλλαγές στην Ευρώπη:

1. Μετατόπιση Ευρωπαϊκής οικονομίας από τη Μεσόγειο στον Ατλαντικό και τη Βόρεια Θάλασσα
2. Νέα σημαντικά λιμάνια: α/ Σεβίλλη
β/ Λισαβόνα
γ/ Αμβέρσα
3. Νέες εμπορικές και τραπεζικές δραστηριότητες: εισαγωγή χρυσού και αργύρου (→ νέα κοινωνική τάξη: αστική)

Δ. Η Ευρώπη και ο Νέος Κόσμος

Ι. Αλλαγές στην Ευρώπη:

4. Ανακάλυψη νέων πολιτισμών → κλονισμός προκαταλήψεων και αξιών του παρελθόντος

5. Ανάπτυξη επιστημονικών κλάδων:

α/ γεωγραφία

β/ αστρονομία

γ/ ζωολογία

δ/ βοτανική

ε/ εθνολογία κ.α.

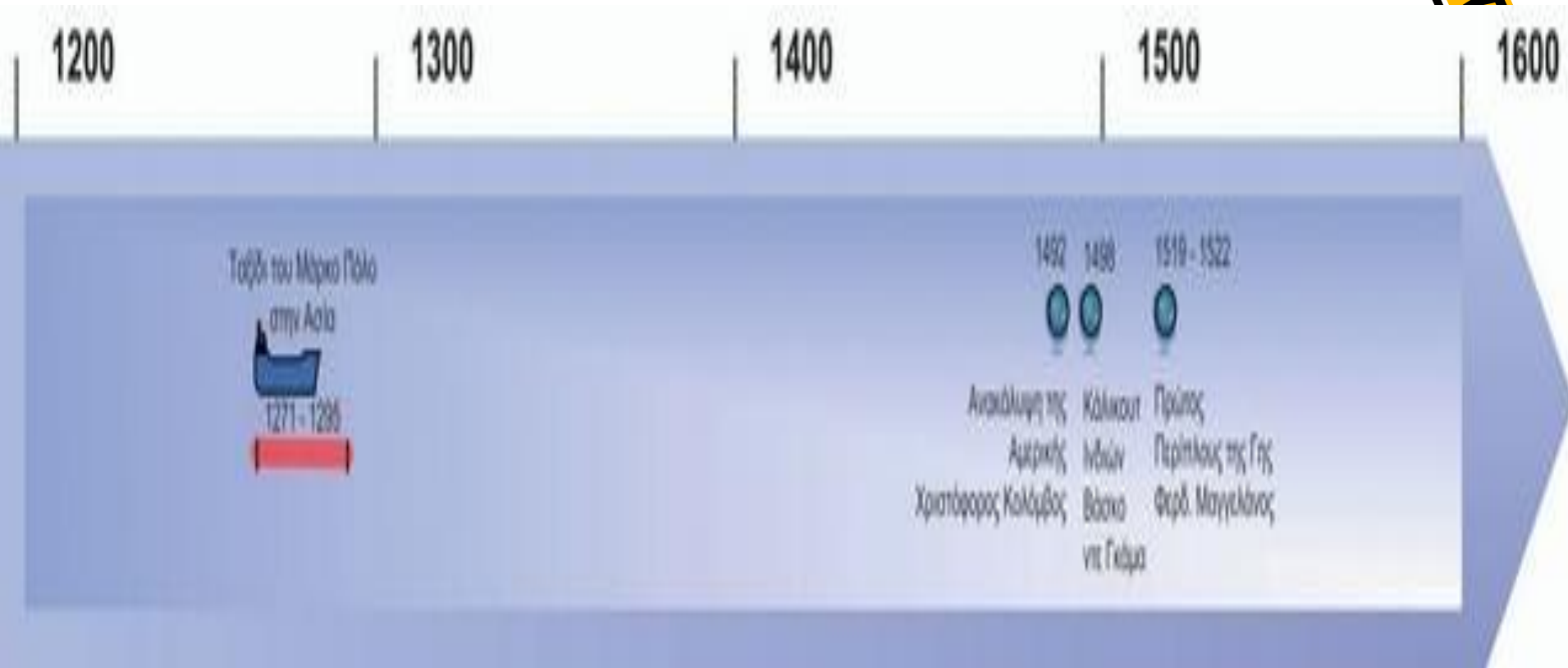
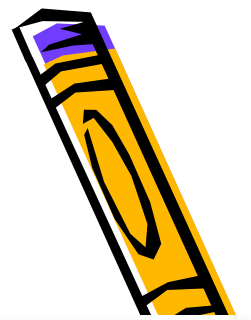
Δ. Η Ευρώπη και ο Νέος Κόσμος

II. Αλλαγές στις νέες χώρες:

Αρνητικές επιπτώσεις ανακαλύψεων. Οι Ευρωπαίοι:

- α/ εκμεταλλεύονται τις πλουτοπαραγωγικές πηγές εις βάρος των ιθαγενών
- β/ θεωρούν τους ιθαγενείς υποδεέστερους και εκμεταλλεύσιμους → τρίτες χώρες:
  - i. δουλεία
  - ii. αποικιοκρατία
  - iii. υπανάπτυξη
  - iv. φτώχεια

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ο άνθρωπος 21 (5'-10')

